

ТЕХНОЛОГІЇ СТВОРЕННЯ ЕСТРАДНОЇ ПІСНІ XX СТОЛІТТЯ

Цюряк Ірина Олександрівна

ORCID ID: 0000-0003-4369-9360

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри мистецької освіти

Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Питання важливе і цікаве для нашого дослідження. Певною мірою ми б не погодилися з цією думкою, що хтось кращий, а хтось гірший, тому що відчуваємо – в наші дні навколо багато дуже хороших співаків і часто з потужними вокальними можливостями. Однак, ми вважаємо, що всі вони співають по-різному у будь-якому стилі пісні, яку вони обрали для представлення публіці. Це виявляє їх різні аспекти виконання та сильні й слабкі сторони.

Спробуємо охарактеризувати виконавців 60–80-х рр. XX століття та їх пісенно-творчий доробок. З'ясовано, що пісень було написано набагато більше навколо характерної мелодії, ніж сучасних, які керуються атмосферою, ритмом і грувом, як і мелодією. Це зумовлено трьома основними факторами:

По-перше, все важче стає писати насправді нові, самобутні мелодії. Після століття запису та трансляції естрадної музики ми щиро віримо, що у людей закінчуються ідеї щодо мелодій у традиційному розумінні. Це означає, що автори все більше звертаються до інших аспектів пісні, за допомогою яких вони виокремлюють та виражають свою індивідуальність. Це, у свою чергу, спонукало до іншого підходу щодо написання пісень, який менше стосується мелодії та характерного вокалу (вокал, як правило, опрацьовується за допомогою технологій).

По-друге, у наш час є ще багато талановитих музикантів, які перебувають під впливом десятиліть і їх стилів, доступних в Інтернеті та вчать на них. Однак лише незначна частина з них справді обдарована як автори мелодій. Отже, в результаті ми виявили, що знову більша увага приділяється технічній складовій як відповідній точці в написанні пісень.

Якщо ви уважно послухаєте пісні 60–80-х рр. XX століття, то побачите, що переважна більшість з них мала досить прості структури, співзвучності акордів, хронометраж, ритми, аранжування тощо. Це надало змогу вокалісту зробити власну інтерпретацію виконання.

Оскільки музика, що стоїть за величезним складом творців, стала більш авантюрою та цікавою сама по собі, то співакам довелося використовувати свій голос більше як інший інструмент у міксі, а не бути центром для прослуховування.

Нарешті, *по-третє*, звісно, музику пишуть усе більше й більше для танців, а не просто для прослуховування і танцюють у багатьох інших стилях, з більшим ритмом, ніж ми звикли чути у топових чатах. Знову ж таки, це привело нас на шлях усвідомлення того, що вокал менше використовується для домінування мелодії, а більше для створення ритму та загального враження від пісні [4].

За словами О. Устименко–Косоріч, характеристики поп–музики мають за мету звернутись до широкої аудиторії, а не до певної субкультури чи ідеології і акцентують наголос на майстерності, а не на формальних «мистецьких» якостях. Крім того, вона також пропонує три ідентифікаційні характеристики поп–музики: легка розвага, комерційні імперативи та особиста ідентифікація, адже поп–музика виросла з традиції легких розваг і легкого прослуховування [2].

Зауважимо, що поп–музика більш консервативна, ніж інші музичні жанри, такі як фолк, блюз, кантрі та традиційна музика. Багато поп–пісень не містять тем опору, протистояння чи політики, радше зосереджені на любові та стосунках, тому поп–музика не кидає соціального виклику своїй аудиторії та не викликає політичної активності. Дослідниця стверджує, що головною метою поп–музики є отримання прибутку. Це не засіб вільної артикуляції людей. Натомість вона прагне надати природі особистих бажань і досягти миттєвого співчуття з шаблонними особистостями, стереотипами та мелодрамою, яка приваблює слухачів. Здебільшого йдеться про те, скільки доходів приносить така музика звукозаписним компаніям [2].

Нами з'ясовано, що основним носієм естрадної музики є пісня, тривалість якої часто становить від двох з половиною до трьох з половиною хвилин, як правило, відзначається послідовним і помітним ритмічним елементом, основним стилем і простою традиційною структурою. Слід наголосити про те, що до прогресивної поп–музики кінця 1960–х рр. виконавці зазвичай не могли визначитися з художнім змістом своєї музики. Завдяки економічному буму середини 1960–х лейбли звукозапису почали інвестувати в артистів, даючи їм свободу експериментувати та пропонуючи їм обмежений контроль над їхнім

контентом і маркетингом. Ця ситуація пішла на спад після кінця 1970-х і не відновилася до появи зірок. Інді-поп, який розвинувся наприкінці 1970-х рр., ознаменував ще один відхід від гламуру сучасної поп-музики, коли гітарні гурти створювалися на основі нової на той час передумови, що можна було записувати та випускати власну музику без необхідності отримувати контракт із звукозаписною компанією. 1980-ті рр. зазвичай запам'яталися збільшенням використання цифрового запису, пов'язаного з використанням синтезаторів, зі збільшенням популярності синті-поп-музики та інших електронних жанрів із використанням нетрадиційних інструментів [1].

Тут слід сказати, що майже будь-який виконавець може мати популярність, навіть якщо його самого ніколи не називали «поп-виконавцем або групою». Візьмемо, наприклад, Van Halen: залежно від того, як ви особисто їх сприймаєте, музикантів вважають або хард-роком, або гуртом хеві-металу. Але не можна заперечувати, що в їхній дискографії є безліч пісень, які відповідають опису «поп», наприклад: «Jamie's Crying», «Jump», «Dance the Night Away»). Ці пісні точно вписуються в їхні альбоми з піснями, які однозначно є естрадними. А репер LL Cool J підпадає під опис «хіп-хопу». І все ж у нього був потужний хіт із «I Need Love» Dolly Parton, номінально кантрі-виконавець мав поп-хіт із «9 to 5». Нарешті, щоб бути впевненим, що існує музика, яка не відповідає наведеному вище визначенню, але все ж вдається стати популярною: багато прогресивних рок-гуртів мають хіти, що виходять далеко за межі вказаного напрямку, але все одно досягають ступеню популярності в естрадній манері співу («Roundabout», ELP «Karn Evil 9» та ін.) [3].

Естрадна пісня 60–80-х рр. XX століття стала важливим етапом у розвитку музичного мистецтва, залишивши глибокий відбиток на культурі багатьох країн. Цей період ознаменувався появою яскравих виконавців, які поєднували в своїй творчості нові музичні стилі, новаторські підходи до виконання та універсальні теми, що знайшли відгук у слухачів різних поколінь. Однією з найвпливовіших співачок того часу була Едіт Піаф, чий драматичний стиль виконання та проникливі тексти в піснях, таких як «La Vie en Rose», стали символом французької естради та сформували нове розуміння шансону. Її виступи, які поєднували душевність з артистичним пафосом, продовжують надихати музикантів і по сьогодні.

З іншого боку Атлантики американський співак Елвіс Преслі став новатором не лише у сфері рок-н-ролу, але й естрадної пісні, створюючи своєрідний синтез цих жанрів. Його унікальний голос, харизма та сценічна манера виконання перетворили його на одну з найбільших ікон популярної музики ХХ століття. Преслі не лише змінив уявлення про те, якою має бути сучасна пісня, але й проклав шлях для подальшого розвитку поп-культури.

У 1970-х рр. спостерігається підйом диско-культури, яка також вплинула на розвиток естрадної музики. Одним із найяскравіших прикладів цього впливу був шведський гурт АВВА, чия музика стала символом цілої епохи. Хіти АВВА, такі як «Dancing Queen» і «Mamma Mia», вирізнялися легкістю мелодій, складними вокальними гармоніями та емоційною безпосередністю, що приваблювало широку аудиторію. Їхні пісні швидко здобули популярність і стали невід'ємною частиною поп-культури.

Естрадні співаки 1980-х, зокрема такі як Майкл Джексон та Мадонна, завершили перехід до глобалізації естрадної музики, впроваджуючи елементи поп, рок та нові технології. Джексон, завдяки своїм інноваційним підходам до відеокліпів та хореографії, отримав титул «Короля поп-музики», а його альбом *Thriller* став найпродаванішим у світі. Мадонна, зі своєю харизмою та вмінням постійно перевинаходити себе, стала однією з найвпливовіших жінок в музичній індустрії. Вони обидва визначили музичну епоху і стали світовими іконами естрадної сцени [3].

Слід підкреслити, що виконавці естрадної пісні – це своєрідні експериментатори, вони пластичні і можуть мати кілька визначень, які співіснують одночасно, включно з різними країнами, а також різними поколіннями і стилями виконання.

Таким чином, ми можемо стверджувати, що ХХ століття – це дійсно століття «поп-музики». Вона створена з метою охоплення основної аудиторії через традиційні канали, такі, як радіомовлення та саундтреки до фільмів/телебачення. Пісні можуть бути життєрадісними та оптимістичними з мелодійними приспівками (загалом відомими як «вушні черв'яки» чи «пісні для співу в душі») або це можуть бути повільні балади середнього темпу про кохання та/або розбите серце тощо. стали іконами поп-музики, поєднуючи елементи різних жанрів, що робило їхню музику більш доступною та привабливою для широкої аудиторії. 60–80–

ті рр. XX століття стали часом яскравих модних тенденцій та молодіжної культури, а музика її яскравих представників є важливою частиною самоідентифікації молоді, що відіграло велику роль у її популяризації.

Список використаних джерел:

1. Дрожжина, Н.В. (2019). *Вокальне мистецтво естради: історія, теорія, практика: підручник* : Харків: Видавництво «Естет Принт». https://num.kharkiv.ua/share/books/%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%94%D1%80%D0%BE%D0%B6%D0%B8%D0%BD%D0%B0_2020.pdf
2. Устименко–Косоріч, О.А. (2008). *Масова музика як атрибут молодіжної культури середини XX століття*. (дис. ... канд. мистецтвознавства). Одеський національний політехнічний університет. Одеса. <https://i.twirpx.link/file/405121/>
3. Федорова, І.Ф. (2020). *WORLD MUSIC: походження, особливості еволюції та сучасні модифікації явища*. (Дис. ...канд. мистецтвознавства). Національна музична академія України імені П.І. Чайковського. Київ. <https://knmau.com.ua/wp-content/uploads/fedorova-dysertatsiya.pdf>
4. Чекіна, Г.І. (2024). Жанрова палітра музичного мистецтва. Напрями музики масових жанрів. *Отримання знань*. <https://disted.edu.vn.ua/courses/learn/8802>